

инструменти от с. Млекарево (Мирчо от Демирджиите) е направил и една от гъдулките на Георги Иванов от с. Сокол. Последната му гъдулка, купена десетина години преди интервюто с него, обаче е от по-далечно място - с. Българска поляна, Тополовградско, и бележи разширяването на периметъра за музикантски контакти. Познанията за производители на гъдулки се свеждат до габровските майстори балканджии, които обаче правели по-различни инструменти в друг строй, както и до майсторите на гайди и кавали в Камено и Мандрите (старо прозвище на с. Константиново), Бургаско.

В своята биография на музикант между 1935 г. и 50-те години на XX в. кавалджия от с. Сокол притежава три инструмента. Първият му кавал е купен на панаир от амбулантен търговец, „торлак“ от Габрово или Трявна; вторият е правен от майстор, циганина Кедаф Петков Янкулов от с. Ботево, Ямболско (изработвал гайди, кавали, гъдулки), но кавалът бил много джура и не му харесал; третият е от майстора Иван Нешев, чието име било написано върху инструмента⁶. Основни снабдители на местните кавалджии били амбуланти търговци от Трявна и Божковци, които пренасяли кавали и ги продавали по панаирите.

Двата кавала на музикант от с. Млекарево също са от центровете на свиркарството - Шипка, Казанлъшко, и Камено, Бургаско. Така е и с кавалджия от с. Бял кладенец: „Сега в момента имам кавал от Слави Иванов Тонев от Камено, Бургашко. Там ходих и си го поръчах при него. Той е прочут много на кавалите, майстор голям - на гайди, на кавали. Големи поръчки от цяла България, гойдат - за читалището пет гайди, десет кавала... Работеше много той, голям майстор“ (4). Сведенията за гайда в с. Бял кладенец отвеждат до майстора Пано от доста отдалеченото новозагорско село Атлари (Жребчево), попаднало през 1965 г. под водите на едноименния язовир.

Макар и фрагментарна, получената информация за сдобиване с музикален инструмент сочи три типа взаимовръзки, които бележат и евентуална последователност във времето: ползване на услугите на местни майстори с локална известност; избор от търговци-балканджии, пренасящи продукцията на неизвестни за народните като стока за продан по панаири и сборове; индивидуална поръчка за изработка на инструмент при най-добрите майстори от центровете за производство на фолклорни музикални инструменти.

* * *

Едва ли е възможно да се очертае изчерпателно мястото на инструментали-